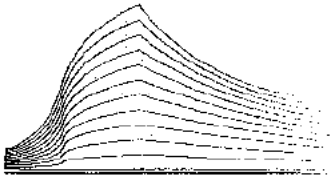

Datum van inontvangstneming : 07/08/2024

Vonnisnummer/ Griffienummer 770/61/2024
Dossiernummer 13/491 AR-nummer 23/782/TBS/C
Repertoriumnummer/ Europees 770/2024
Datum van uitspraak 03/06/2024
[REDACTED] LZ

Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg Brussel, Strafuitvoeringsrechtbank

Vonnis

Aangeboden op

Op tegenspraak

61ste kamer

**PREJUDICIELE VRAAG
EN
WEIGERING VAN
INVRIJHEIDSTELLING ONDER TOEZICHT**

Betreft: L Z [REDACTED],
Geboren te [REDACTED] op [REDACTED],
Veroordeelde en terbeschikkinggestelde.

1. PROCEDURE

1.1.

De directeur van de gevangenis te Leuven Centraal diende een advies in met betrekking tot de jaarlijkse controle betreffende de mogelijkheid tot het toekennen van een invrijheidstelling onder toezicht, advies dat ondertekend werd op 10 november 2023 en overgemaakt via opladen in het digitaal dossier op 16 november 2023.

Het openbaar ministerie verleende vervolgens een advies op 1 februari 2024.

De zaak is ontvankelijk.

1.2.

Een zitting werd een eerste keer georganiseerd op 6 februari 2024. De zaak werd vervolgens in voortzetting gezet naar de zitting van 5 maart 2024 waar de zaak werd uitgesteld naar de zitting van 7 mei 2024 (zie processen-verbaal van de zitting).

Het dossier werd gedurende minstens 4 dagen voor de datum van de zitting voor inzage ter beschikking gesteld van de veroordeelde en zijn raadsman op de griffie van de strafuitvoeringsrechtbank en van de gevangenis waar de veroordeelde zijn straf ondergaat.

1.3.

De zitting vond plaats op 7 mei 2024 in de gevangenis Leuven Centraal met gesloten deuren.

De rechtbank nam kennis van:

- Het advies van de gevangenisdirectie en het dossier samengesteld door de gevangenisdirectie,
- Het met redenen omkleed advies van het openbaar ministerie,
- De besluiten, in het bijzonder de tweede vervangende synthesebesluiten, en de stukken neergelegd door de heer **LZ**

De rechtbank hoorde ter zitting:

- De gevangenisdirecteur, mevrouw **X**
- Het openbaar ministerie, mevrouw **Y**
- De veroordeelde, bijgestaan door zijn raadsman, meester **[REDACTED]** advocaat aan de balie Leuven.

Iedereen drukte zich uit in het Nederlands en de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van talen in rechtszaken werd nageleefd.

Vervolgens werd de zaak in beraad genomen.

2. VERZOEKEN EN ADVIEZEN

2.1.

De heer **LZ** verzoekt:

- in hoofddeorde om hem een invrijheidstelling onder toezicht toe te kennen,
- in ondergeschikte orde om een externe psychiater-deskundige aan te stellen,
- in meest ondergeschikte orde om een préjudiciële vraag te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie in het kader van een spoedprocedure.

2.2.

De gevangenisdirecteur verleent schriftelijk een negatief advies voor een invrijheidstelling onder toezicht. Dit werd door haar ter zitting mondeling bevestigd met verwijzing naar de inhoud van haar schriftelijk advies.

2.3.

Het schriftelijk advies van het openbaar ministerie vermeldt dat een verdere vrijheidsbeneming noodzakelijk is, waarbij een negatief advies wordt verleend voor een invrijheidstelling onder toezicht. Ter zitting wordt door het openbaar ministerie de inhoud van haar schriftelijk advies hernomen.

3. MOTIVERING VAN DE BESLISSING 'AFWIJZING INVRIJHEIDSTELLING ONDER TOEZICHT'

3.1.

De heer **LZ** werd op 2 december 2011 veroordeeld door de rechtbank van eerste aanleg van Antwerpen tot acht jaar gevangenisstraf wegens verkrachting met geweld van zijn minderjarige dochter die op het ogenblik van de feiten jonger dan veertien jaar was en met de omstandigheid dat hij een bloedverwant in opgaande lijn was, alsook wegens aanranding van de eerbaarheid van zijn minderjarige dochter en van één van haar vriendinnetjes, wegens bezit en verspreiding van kinderpornografisch materiaal en wegens het uiten van bedreigingen. Er werd tevens een terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank voor een periode van tien jaar uitgesproken.

Op 3 juli 2019 bereikte de heer **LZ** strafeinde en kwam de terbeschikkingstelling gedurende 10 jaar in uitvoering.

3.2.

De heer **LZ** werd tijdens zijn minderjarigheid door de jeugdrechtbank geplaatst wegens aanranding van de eerbaarheid van minderjarigen. In 1994 werd hij veroordeeld tot twee maanden gevangenisstraf met uitstel van tenuitvoerlegging wegens het toebrengen van opzettelijke slagen en verwondingen met ziekte of arbeidsongeschiktheid voor het slachtoffer tot gevolg. Voorts werd hij op 14 januari 2000 door de correctionele rechtbank te Antwerpen veroordeeld tot vier jaar gevangenisstraf met probatie-uitstel gedurende vijf jaar voor drie jaren van de gevangenisstraf, wegens onder meer verkrachting van een kind en aanranding van de eerbaarheid van een minderjarige, voorafgegaan door lichamelijke foltering of opsluiting, met de omstandigheid dat hij een bloedverwant in opgaande lijn was.

In het psychosociaal verslag, opgemaakt door de psychosociale dienst van de gevangenis (hierna PSD), wordt vermeld dat de heer **LZ** na de voormelde veroordeling een gespecialiseerde residentiële behandeling volgde voor zijn seksuele problematiek, gevolgd door een ambulante begeleiding. Dit heeft hem er echter niet van weerhouden om nieuwe zedenmisdrijven ten aanzien van minderjarigen te plegen.

Het strafregister van de heer **LZ** vermeldt voorts een veroordeling uit 2007 wegens intoxicatie aan het stuur en een veroordeling uit 2010 wegens verkeersmisdrijven.

3.3

De vrijheidsbeneming van de ter beschikking gestelde veroordeelde wordt gehandhaafd indien in zijn hoofd een risico op het plegen van ernstige strafbare feiten, die de fysieke of psychische integriteit van derden aantasten, bestaat dat in geval van

een invrijheidstelling onder toezicht niet kan worden ondervangen door het opleggen van bijzondere voorwaarden (artikel 95/21 WERV¹).

De aard en de ernst van de gepleegde feiten waarvoor een terbeschikkingstelling werd opgelegd, doen de rechtbank besluiten tot een hoog risico op het plegen van ernstige strafbare feiten die de psychische of fysieke integriteit van derden aantasten.

3.4.

De PSD vermeldt in haar verslagen dat de heer **LZ** geen zorgeloze jeugd had. Hij was amper negen maanden oud wanneer zijn ouders uit de ouderlijke macht ontzet werden en hij in een instelling belandde. Hij deelde de PSD mee dat hij herhaaldelijk seksueel misbruikt werd door mensen die gezag over hem uitoefenden en dat hij soms ook werd uitgeleend aan buitenstaanders voor seksuele doeleinden. De PSD vermeldt voorts dat de heer **LZ** aangaf dat er tussen de minderjarigen onderling divers en agressief seksueel grensoverschrijdend gedrag plaatsvond. Voorts deelde de heer **LZ** aan de PSD mee erg gepest te zijn geweest vanwege zijn meisjesachtig uiterlijk. Op momenten dat hij de vlucht nam kwam hij terecht in bars en hotels waar mannen hem oppikten met het oog op betaalde seksuele betrekkingen, aldus het psychosociaal verslag.

Het psychosociaal verslag vermeldt voorts dat de heer **LZ** ondanks de opeenvolgende plaatsingen, erin slaagde om een technisch diploma te behalen. Hij werkte gedurende geruime tijd in de bouwsector en had ook enige tijd een eigen bedrijf, dat echter failliet verklaard werd. Hij verrichtte enkele jaren zwartwerk en werkte tevens gedurende een periode (meer bepaald tijdens de periode dat hem probatievoorwaarden opgelegd werden) als onderhoudsman. De laatste jaren voor zijn detentie was hij arbeidsongeschikt.

Voorts wordt door de PSD in het verslag aangegeven dat de heer **LZ** in 1985 huwde, maar dat het huwelijk niet lang stand hield. Naar de heer **LZ** aan de PSD meedeelde zou hij na zijn echtscheiding op de dool geweest zijn en promiscue seksuele contacten onderhouden hebben met zowel mannen als vrouwen. In 1990 ving een nieuwe relatie aan die tweeëntwintig jaar zou duren en waarbinnen vier kinderen geboren werden. De heer **LZ** leerde deze partner kennen in een psychiatrische instelling. Nadat deze relatie verslechterde, zocht hij op het internet via chatrooms naar seks met mannen, zo deelde hij de PSD mee. Hij stelde een homoseksuele relatie met een zeventienjarige jongen te hebben gehad. Het was in die periode dat hij tot tweemaal toe overging tot het stellen van seksuele handelingen/betrekkingen met minderjarigen, aldus zijn verhaal aan de PSD.

¹ Wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

De PSD vermeldt dat de heer **LZ** reeds een aanzienlijk behandelingsparcours heeft doorlopen. Tijdens zijn minderjarigheid verbleef hij in het observatiecentrum te Mol en op achttienjarige leeftijd belandde hij in een observatiecentrum in Eeklo, waar gewerkt werd aan zijn agressie- en woedeaanvallen, maar ook aan zijn teruggetrokkenheid. Na het einde van zijn huwelijk liet hij zich opnemen in het psychiatrisch ziekenhuis te Zoersel, naar hij aan de PSD meedeelde omdat hij de breuk niet kon verwerken en suïcidaal was. Tot slot verbleef hij voor de behandeling van zijn seksuele problematiek een periode in het voormalig psychiatrisch ziekenhuis Ziekeren te Sint-Truiden, gevolgd door enkele jaren ambulante begeleiding, aldus het psychosociaal verslag.

De heer **LZ** deelde de PSD mee dat hij gedurende verschillende periodes in zijn leven een problematisch alcoholdrinker was. Volgens hem was dat voorafgaandelijk aan en tijdens het seksueel misbruik steeds het geval.

De PSD neemt het chaotisch en instabiel opvoedingsklimaat met seksueel misbruik in aanmerking als een belangrijk criminogeen element. Er wordt door de PSD op dit vlak gepreciseerd dat de heer **LZ** geen normale psychoseksuele ontwikkeling kende, dat zijn relationeel parcours problematisch was en dat alcohol een ontremmende factor vormde. Er wordt door de PSD tevens vermeld dat voorts een gebrekkig zelf- en probleeminzicht blijkt. De houding van de heer **LZ** naar de slachtoffers toe wordt door de PSD als problematisch omschreven, zij komen er nauwelijks aan te pas bij zijn verhalen aan de PSD (met uitzondering van de bekommernissen aangaande zijn dochter). De PSD geeft in het psychosociaal verslag aan dat de prognose erg somber is. De PSD vermeldt dat er een hoog recidivegevaar is (zie hierna ook punt 4.1 en 4.2), wat door haar dienst werd vastgesteld op basis van het scoren van de Static-99 (die peilt naar gevaar voor herhaling in gewelddadige feiten) en de SVR-20 (die naar seksueel gewelddadig gedrag peilt) maar wat ook blijkt uit het strafrechtelijk verleden van de heer **LZ**.

Een langdurige residentiële behandeling van de seksuele problematiek wordt door de PSD absoluut noodzakelijk geacht om het beschreven recidiverisico te kunnen ondervangen.

3.5.

De heer **LZ** heeft de Nederlandse nationaliteit maar werd in België geboren, waar hij ook steeds verbleven heeft. Vermits de heer **LZ** in België geen verblijfsrecht heeft, wil hij een residentiële behandeling in Nederland ondergaan en nadien ook in Nederland blijven.

Reeds op 26 november 2013 verzocht de heer **LZ** om een overbrenging naar Nederland voor verdere strafuitvoering (proces-verbaal van kennisgeving door de procureur des Konings te Leuven d.d. 26 november 2013). Bij brief van 27 december

2013 werd hij namens de Belgische minister van Justitie ingelicht dat, hoewel de Belgische autoriteiten met een overbrenging instemden, de Nederlandse autoriteiten zijn verzoek afwezen omdat hij onvoldoende aanknopingspunten had met Nederland en niet voorkwam in de Nederlandse Gemeentelijke Basis Administratie.

Aangezien het niet lukte om vanuit de gevangenis een gepaste residentiële reclassering in Nederland uit te werken, vroeg de heer **LZ** op 27 augustus 2015 opnieuw een overbrenging naar Nederland aan om daar zijn straf verder uit te boeten en er zijn reclassering uit te werken. Het psychosociaal verslag vermeldt dat de PSD in maart 2016 bericht ontving vanwege de dienst Reclassering Nederland met de melding dat de Nederlandse autoriteiten bereid waren om de vrijheidsbenemende straf te erkennen, maar niet de terbeschikkingstelling. Concreet zou dit betekenen dat de heer **LZ** na een overbrenging naar Nederland, naar Nederlands recht, na zijn strafeinde in vrijheid zou gesteld worden. Door de heer **E** van de Belgische Dienst Internationale samenwerking in strafzaken, werd aan de PSD bevestigd dat Nederland de maatregel van terbeschikkingstelling niet kan overnemen omdat er hiervoor in Nederland geen equivalent bestaat. Er werd aangegeven dat in de gegeven omstandigheden een overbrenging naar Nederland dan ook niet kon plaatsvinden.

Een residentiële behandeling in België concretiseren lukte echter tot op heden niet. Het Psychiatrisch Ziekenhuis (PZ) Asster, waar de heer **LZ** vroeger werd behandeld, bevestigde reeds voorheen dat zolang de heer **LZ** niet beschikt over verblijfsrecht in België en hij zich daardoor niet in regel zou kunnen stellen met de ziekteverzekering, een aanmelding niet in overweging zal worden genomen.

In het verslag van 9 september 2021 vermeldt de PSD dat er op respectievelijk 29 juni 2021 en 7 juli 2021 via videoconferentie een gesprek plaatsvond tussen de heer **LZ** en de heer **B** (adviseur forensische psychiatrie/vreemdelingen, ministerie van veiligheid en justitie, Centrum voor Transculturele Psychiatrie Veldzicht in Nederland) en de behandelend psycholoog binnen zijn team, over eventuele behandelingsmogelijkheden in de instelling Veldzicht. Het tweede videogesprek kwam er op vraag van de heer **LZ** omdat er na het eerste gesprek nog onduidelijkheden en vragen waren over het beoogde behandelingstraject in Nederland. Ook na het tweede gesprek worstelde de heer **LZ** met de vraag onder welk juridisch statuut hij voor behandeling eventueel naar Nederland zou kunnen worden overgebracht. Uit het schrijven van de heer **B** aan de advocaat van de heer **LZ** (schrijven vervat in diens conclusie op pagina 10/24 waar als datum 6 december 2024 vermeld staat, wat mogelijk 2023 dient te zijn) blijkt dat ook het Centrum voor Transculturele Psychiatrie Veldzicht nog vragen had, meer bepaald met betrekking tot de diagnostiek.

Voorts wordt vermeld dat het enkel mogelijk is om eventueel in dit Centrum behandeld te worden indien een verzoek daartoe door de bevoegde Nederlandse dienst wordt overgemaakt (aan het Centrum) nadat vanwege de Belgische bevoegde overheid daartoe een vraag wordt geformuleerd. De raadsman van de heer **LZ** vermeldt in zijn tweede vervangende syntheseconclusie (pagina 14) dat “Nederland” aan hem meedeelde dat het hier een vrijheidsbenemende sanctie betreft, die niet overdraagbaar is middels het kaderbesluit 947.

Waarvoor de heer **LZ** concreet eventueel behandeld zou kunnen worden in het Centrum voor Transculturele Psychiatrie Veldzicht blijkt niet uit de overgemaakte stukken noch uit het dossier. De PSD vermeldt dat na de intake door de heer **B** en de vraag betreffende de diagnostiek en het beoogde behandeltraject, de vraag voorlag van zowel de heer **B** als de behandelende psycholoog dat de PSD onder meer het persoonlijkheidsonderzoek en de risicotaxatie zou overmaken na actualisatie, maar dat de heer **LZ** aan de PSD meedeelde dat hij dit in Nederland wenste te laten concretiseren en niet meer in België. De heer **B** bleef echter vragende partij om dit vanuit België over te maken, aldus de PSD. Door de PSD werden in 2024 aan mevrouw **Z** an Reclassering Nederland de resultaten voorgelegd van de Static-99 en de SVR-20, hoger vermeld.

3.6.

De rechtbank stelt vast dat het op heden niet mogelijk is om in geval van een invrijheidstelling onder toezicht het bestaand risico op het plegen van ernstige strafbare feiten die de fysieke of psychische integriteit van derden aantasten, te ondervangen door het opleggen van bijzondere voorwaarden.

Een langdurige residentiële behandeling van de seksuele problematiek wordt immers absoluut noodzakelijk geacht om het beschreven risico te kunnen ondervangen. Uit geen enkel document of stuk blijkt dat de heer **LZ** voor zijn seksuele problematiek residentieel kan worden opgenomen.

Indien de heer **LZ** terecht zou kunnen in het Centrum voor Transculturele Psychiatrie Veldzicht blijkt niet dat dit zal zijn om er te werken aan de seksuele problematiek, en of hij daar terecht zal kunnen blijkt ook nog niet vast te staan. De heer **LZ** zegt ook zelf in zijn besluiten dat het, na het eventueel overmaken van een certificaat, aan Nederland zal zijn om hem grondig te onderzoeken naar bijvoorbeeld behandelingsmogelijkheden, alternatieven voor gewone opsluiting, enzovoort. Uit de mededeling van de heer **B** op 6 december 2023 (in een schrijven aan de advocaat van de heer **LZ**) blijkt dat er van strafoverdracht voorlopig geen sprake is en dat de heer **LB** destijds een intake deed “*met daarna vragen mbt diagnostiek om een behandeling na de formele overdracht direct effectief te laten worden*”. Hieruit blijkt dat nog niet vaststaat waaraan desgevallend zal worden gewerkt. Op 29 januari 2024 laat mevrouw **Z** van Reclassering Nederland aan

mevrouw **A** van de PSD inzake het dossier van de heer **LZ** weten: *“als ik het goed begrijp is het advies dat hij een intramurale behandeling moet volgen in het kader van zijn TBS klopt dit? Helaas is dit een vrijheidsbenemende sanctie en die is niet overdraagbaar middels het kaderbesluit 947. Hier lopen momenteel meerdere zaken op stuk dus wij brengen dit wel onder de aandacht bij het IRC en het IOS maar tot op heden is hier geen passende oplossing voor gevonden”*.

Op basis van de mededeling van de heer **B** tijdens het intakegesprek, namelijk *“hier kunnen wij wel wat mee”*, leidt de heer **LZ** af dat hij in dit Centrum terecht zal kunnen voor een behandeling voor zijn seksuele problematiek, wat echter nog niet beslist werd, minstens blijkt dit uit geen enkel element.

Vermits een bijzondere voorwaarde moet bestaan in het volgen van een residentiële behandeling voor zijn seksuele problematiek en er op heden nog geen mogelijkheid voor een dergelijke behandeling voorligt, kan het bestaand risico op het plegen van ernstige strafbare feiten die de fysieke of psychische integriteit van derden aantasten, tijdens een invrijheidstelling onder toezicht niet worden ondervangen door het opleggen van bijzondere voorwaarden.

Bijgevolg kan geen invrijheidstelling onder toezicht worden toegekend en moet de heer **LZ** verder van zijn vrijheid worden benomen.

3.7.

De rechtbank wijst alle andersluidende en meer omvattende conclusies van de hand als niet terzake of overbodig.

4. MOTIVERING ‘AFWIJZING VAN HET VERZOEK TOT AANSTELLING VAN EEN PSYCHIATER’

4.1.

De rechtbank stelt vast dat uit geen van de voorgelegde elementen blijkt dat het noodzakelijk voorkomt om een psychiater-deskundige aan te stellen. De heer **LZ** werd reeds terdege onderzocht en er worden geen nieuwe elementen voorgelegd waaruit blijkt dat er in die mate een gewijzigde situatie is opdat een nieuw deskundig onderzoek zich opdringt.

Het gegeven dat de feiten vele jaren geleden gepleegd werden volstaat niet om te besluiten dat het onderzoek dat met betrekking tot de heer **LZ** plaatsvond niet meer adequaat zou zijn. De heer **LZ** werd in een eerste fase onderzocht door dr. **C** psychiater, bijgestaan door de heer **D**, psycholoog, onderzoek waarvan op 2 september 2011 een verslag werd opgemaakt en waarnaar de heer **LZ** in zijn conclusie verwijst (dr. **C** gaf aan dat er een heel hoge kans op recidive was en

sprak van een ernstig maatschappelijk gevaar). Ook door de psychosociale dienst van de gevangenis werd de heer **LZ** onderzocht en werd een gespecialiseerd advies opgemaakt voor een seksueel delinquent. Dat verslag dateert inderdaad reeds van geruime tijd geleden, namelijk van 2014, doch er werd vervolgens jaarlijks een stand van zaken opgemaakt door de PSD, overgemaakt in haar actualisatieverslagen. Zo werd relatief recent, met name op 11 december 2023, door de PSD een bijkomende testing georganiseerd (BDHI en MMPI-2). Er wordt daarover vermeld dat de heer **LZ** hoog scoorde op indirecte agressie ten aanzien van de normgroep landelijke populatie, gemiddeld ten aanzien van de psychiatrische populatie en laag ten aanzien van de gedetineerde populatie. Wat directe agressie betreft scoorde hij hoog ten aanzien van de landelijke populatie en laag ten aanzien van de psychiatrische en de gedetineerde populatie. De PSD vermeldt voorts dat er sprake is bij de heer **LZ** van overdreven angsten en obsessief gedrag, wat moet worden meegenomen in de uiteindelijke diagnose, alsook dat de mogelijkheid van een Paranoïde Stoornis of Paranoïde Persoonlijkheid bekeken moet worden bij een behandeling, naast de alcohol- of drugsproblemen waarvan de heer **LZ** melding maakte. Therapeutische vooruitgang zal volgens de PSD langzaam gaan en er wordt vermeld dat personen met het klinisch profiel van de heer **LZ** onrealistische verwachtingen en perfectionistische opvattingen hebben waarbij vraagtekens gezet moeten worden indien hun persoonlijke kwetsbaarheid verminderd moet worden.

Uit de verslagen die het dossier bevat blijkt dan ook dat de heer **LZ** grondig onderzocht werd door de psychosociale dienst en dat er, sinds de bevindingen in het gespecialiseerd advies dat in 2014 werd opgemaakt, geen elementen zijn die van die aard zijn dat een nieuw onderzoek zich opdringt. Ook de heer **LZ** brengt geen stukken, attesten (bijvoorbeeld van een door hem aangesteld psychiater of van zijn behandeld psycholoog) of verslagen bij waaruit blijkt dat er wijzigingen optraden in het licht waarvan de aanstelling van een psychiater noodzakelijk zou zijn.

Het verzoek tot aanstelling van een psychiater-deskundige wordt dan ook afgewezen.

4.2.

Volgens de heer **LZ** zou er een schending zijn van artikel 95/3§2 lid 2 WERV.

Dit artikel luidt als volgt:

Het advies van de directeur omvat een gemotiveerd advies tot vrijheidsbeneming of invrijheidstelling onder toezicht. In voorkomend geval vermeldt hij de bijzondere voorwaarden die hij nodig acht op te leggen aan de veroordeelde. Artikel 31, §§ 1 en 4, is van toepassing. Indien de veroordeelde een straf ondergaat voor feiten bedoeld in de artikelen 371/1 tot 378 van het Strafwetboek, of voor feiten bedoeld in de artikelen 379 tot 387 van hetzelfde Wetboek indien ze gepleegd werden op minderjarigen of met hun deelneming, moet het advies worden ingediend samen met

een met redenen omkleed advies van een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de diagnostische expertise van seksuele delinquenten. Dit advies omvat een beoordeling van de noodzaak om een behandeling op te leggen.

De rechtbank stelt vast dat het dossier een dergelijk advies van de directeur d.d. 10 november 2023 bevat en dat er ook een gespecialiseerd advies van een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de diagnostische expertise van seksuele delinquenten (met name de PSD) daarbij werd overgemaakt. In tegenstelling tot wat de heer [REDACTED] in zijn conclusie vermeldt was dit advies er ook in 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 en 2024, vermits dit advies werd opgemaakt in 2014 en ernaar verwezen wordt in de latere verslagen van de PSD, telkens met een actualisering. Het actualisatieverslag van de PSD van 31 oktober 2023, dat werd overgemaakt door de gevangenisdirecteur met haar huidig advies, vermeldt op pagina 2/7: “Op basis van het psychosociaal onderzoek dat begin 2014 in ‘Leuven-Centraal’ werd afgerond, werd geconcludeerd dat het risico op herval in een seksueel delict voor betrokkene als hoog dient te worden ingeschat. Voor meer details aangaande betreffend onderzoek verwijzen we naar het ‘Sociaal verslag, Gespecialiseerd advies seksueel delinquent, m.o.o. een VLV m.o.o. verwijdering uit het rijk d.d. 21.02.2014’”, waarna het verslag een actualisering en stand van zaken weergeeft. Bovendien werd op de zitting van 6 februari 2024 de zaak in voortzetting gezet naar een volgende zitting precies omdat de raadsman van de heer [REDACTED] meedeelde geen kennis te hebben gekregen van het gespecialiseerd advies van 2014 vanwege de PSD, die gespecialiseerd is in de diagnostische expertise van seksuele delinquenten, zodat er vervolgens door hem kennis van genomen kon worden. Volgens de heer [REDACTED] is het verslag uit 2014 niet actueel genoeg om het recidiverisico juist in te schatten, doch op dit vlak wordt verwezen naar hetgeen hoger uiteengezet wordt met betrekking tot de bijkomende testing die de PSD in 2023 heeft uitgevoerd.

4.3.

De heer [REDACTED] haalt een schending aan van artikel 6 EVRM, het recht op een eerlijk proces samen gelezen met een schending van de artikelen 95/21-25 WERV.

Het artikel 6 EVRM is niet van toepassing op de strafuitvoeringsrechtbank vermits zij niet beslist over de gegrondheid van een beschuldiging in strafzaken (zie in die zin ook meerdere beslissingen van het Hof van Cassatie, bijvoorbeeld Cass. AR P.22.0498.F, 11 mei 2022, APT 2023, afl. 1, 177; <https://juportal.be/> (21 mei 2022), concl. VANDERMEERSCH, D.).

Los daarvan blijkt uit de laatste syntheseconclusie van de heer [REDACTED] geen schending van deze door hem vermelde artikelen, noch een schending van het recht op een eerlijk proces. Dat de strafuitvoeringsrechtbank, zoals hij vermeldt uitspraak moet doen in eerste en laatste aanleg over de feiten als feitenrechter klopt niet, aangezien zij zich inzake buigt over een eventuele invrijheidstelling onder toezicht in het kader van

de reeds uitgesproken terbeschikkingstelling. Alle procedureregels werden en worden daarbij gerespecteerd, de zitting werd weliswaar in voortzetting gezet na verzoek van de heer **LZ**

4.4.

De heer **LZ** maakt ook een bemerking met betrekking tot de inzage van het dossier. Uit heel zijn uiteenzetting blijkt echter dat hij het dossier wel degelijk heeft ingezien en er kennis van heeft. Met betrekking tot het gespecialiseerd verslag uit 2014 verwijst de rechtbank naar hetgeen hoger uiteengezet.

4.5.

De rechtbank wijst alle andersluidende en meer omvattende conclusies van de hand als niet terzake of overbodig.

5. MET BETREKKING TOT HET VERZOEK TOT EEN PREJUDICIELE VRAAG

De strafuitvoeringsrechtbank geeft gevolg aan het verzoek van de heer **LZ** om een préjudiciële vraag te stellen in de mate zoals hieronder geformuleerd. De rechtbank beperkt zich echter tot de onderstaande vraag. Zij formuleert geen verzoek, zoals de heer **LZ** ook vraagt, met betrekking tot de toepassing van het Kaderbesluit 2008/909/JBZ vermits het antwoord daarop van geen invloed kan zijn op haar eventuele latere beslissing. De rechtbank wijst het verzoek af behoudens het aspect zoals hieronder geformuleerd.

6. WETTELIJKE BEPALINGEN

De rechtbank hield bij het nemen van deze beslissing onder meer rekening met de volgende wettelijke bepalingen:

- Artikel 149 Grondwet;
- Artikelen 78, 92 §1 en 635 Gerechtelijk Wetboek;
- Artikel 34bis van het Strafwetboek;
- Artikelen 23 bis, 31 tot 37 en 41 van de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik van talen in rechtszaken;
- Artikelen 95/2, 95/21, 95/22, 95/23, 95/24 §1, 95/25 van de Wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten;

- Artikel 3 van het KB tot vaststelling van de territoriale bevoegdheid van de strafuitvoeringsrechtbanken
- De in de tekst van het vonnis vermelde artikelen.

7. BESLISSING TOT AFWIJZING INVRIJHEIDSTELLING ONDER TOEZICHT en TOT AFWIJZING AANSTELLING PSYCHIATER

7.1.

De rechtbank stelt vast dat het op heden niet mogelijk is om in geval van een invrijheidstelling onder toezicht het bestaand risico op het plegen van ernstige strafbare feiten die de fysieke of psychische integriteit van derden aantasten, te ondervangen door het opleggen van bijzondere voorwaarden.

Bijgevolg kan geen invrijheidstelling onder toezicht worden toegekend en moet de heer **LZ** verder van zijn vrijheid worden benomen. Zodra een antwoord op de préjudiciële vraag bekomen wordt zal het verzoek tot een invrijheidstelling onder toezicht opnieuw bekeken worden.

7.2.

De rechtbank stelt vast dat er geen redenen voorhanden zijn om een psychiatrisch deskundigen onderzoek te bevelen of om een deskundige aan te stellen. Evenmin is er noodzaak daartoe. De rechtbank wijst het verzoek tot aanstelling van een externe psychiater-deskundige af.

8. GLOBALE BESLISSING

De heer **LZ** voldoet NIET aan de wettelijke vereisten voor een invrijheidstelling onder toezicht.

De strafuitvoeringsrechtbank kent hem dan ook GEEN invrijheidstelling onder toezicht toe.

De directeur dient een nieuw advies uit te brengen op 6 februari 2025, behoudens indien een uitspraak wordt ontvangen op de préjudiciële vraag in welk geval op die datum een nieuw advies dient te worden uitgebracht.

De rechtbank stelt tevens een préjudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie zoals hierna geformuleerd.

9. PREJUDICIELE VRAAG AAN HET HOF VAN JUSTITIE

Betreft: de heer **LZ**, geboren te [REDACTED] op [REDACTED], zijnde de veroordeelde en terbeschikkinggestelde; met als advocaat mr. Yves Mondelaers, kantoor te 3290 Diest, Vroentestraat 2C (e-mail: ymondelaers@me.com).

De strafuitvoeringsrechtbank stelt volgende préjudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie. De strafuitvoeringsrechtbank verzoekt om een spoedprocedure vermits haar beslissing betrekking heeft op een veroordeelde persoon die van zijn vrijheid werd benomen en die naar het oordeel van de strafuitvoeringsrechtbank een behandeling moet kunnen ondergaan voor zijn seksuele problematiek om hem in vrijheid onder toezicht te kunnen stellen.

De préjudiciële vraag, in 2 delen:

Moet het Kaderbesluit 2008/947/JBZ (Kaderbesluit van de Raad inzake de toepassing van het beginsel van de wederzijdse erkenning op vonnissen en proeftijdbeslissingen met het oog op het toezicht op proeftijdvoorwaarden en alternatieve straffen) zo worden geïnterpreteerd dat, indien België in het kader van de terbeschikkingstelling een vonnis uitspreekt waarbij aan de veroordeelde een invrijheidstelling onder toezicht wordt toegekend met bijzondere voorwaarden, en dit vonnis door de bevoegde Belgische autoriteit samen met het -in het Kaderbesluit bedoelde- certificaat wordt toegezonden aan de bevoegde autoriteit in Nederland, Nederland dit vonnis moet erkennen en ten uitvoer leggen, door onder meer toe te zien op de correcte naleving van de bijzondere voorwaarden, daarbij rekening houdende met het gegeven dat de veroordeelde de Nederlandse nationaliteit heeft en naar Nederland wenst terug te keren?

Geldt dat ook wanneer als bijzondere voorwaarde wordt opgelegd dat de veroordeelde zich in Nederland residentieel dient te laten behandelen voor zijn seksuele problematiek en vanuit de gevangenis naar een gesloten instelling in Nederland moet worden overgebracht?

De strafuitvoeringsrechtbank licht daarbij volgende elementen toe.

De veroordeelde werd op 2 december 2011 veroordeeld door de rechtbank van eerste aanleg van Antwerpen tot acht jaar gevangenisstraf wegens verkrachting met geweld van zijn minderjarige dochter die op het ogenblik van de feiten jonger dan veertien jaar was en met de omstandigheid dat hij een bloedverwant in opgaande lijn was, alsook wegens aanranding van de eerbaarheid van zijn minderjarige dochter en van één van haar vriendinnetjes, en wegens bezit en verspreiding van kinderpornografisch materiaal

en wegens het uiten van bedreigingen. Aan de veroordeelde werd tevens naar Belgisch recht een terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank opgelegd (artikel 34bis-34quiquies strafwetboek) gedurende 10 jaar. Op 3 juli 2019 bereikte de veroordeelde strafeinde en kwam de terbeschikkingstelling in uitvoering.

In dit kader dient de strafuitvoeringsrechtbank vandaag te oordelen over “een invrijheidstelling onder toezicht” of de verdere vrijheidsbeneming van de veroordeelde (artikelen 95/2-95/30 van de Wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten). De vrijheidsbeneming van de ter beschikking gestelde veroordeelde wordt gehandhaafd indien in zijn hoofd een risico op het plegen van ernstige strafbare feiten, die de fysieke of psychische integriteit van derden aantasten, bestaat dat in geval van een invrijheidstelling onder toezicht niet kan worden ondervangen door het opleggen van bijzondere voorwaarden (artikel 95/21 WERV²). De rechtbank besluit tot een hoog risico op het plegen van ernstige strafbare feiten die de psychische of fysieke integriteit van derden aantasten. Een langdurige residentiële behandeling van de seksuele problematiek wordt noodzakelijk geacht om het recidiverisico te kunnen ondervangen.

In Nederland, naar Nederlands recht, bestaat een terbeschikkingstelling (nadat de straf is afgelopen) niet. (Er wordt opgemerkt dat wanneer in Nederland gesproken wordt over ‘een terbeschikkingstelling’ dit overeenkomt met wat in België ‘de internering’ genoemd wordt.) Het Nederlands recht zou dus geen equivalent kennen voor een terbeschikkingstelling zoals gekend in het Belgisch recht. Door de heer **E** van de Belgische Dienst Internationale samenwerking in strafzaken, werd aan de psychosociale dienst van de gevangenis Leuven Centraal meegedeeld dat Nederland een vonnis over een maatregel van terbeschikkingstelling niet kan overnemen omdat er hiervoor in Nederland geen equivalent bestaat.

Nederland deelde voorts ook mee dat een voorwaarde tot het ondergaan van een residentiële opname een vrijheidsbenemende sanctie betreft, die niet overdraagbaar is middels het bewust kaderbesluit. Immers, op 29 januari 2024 laat mevrouw **Z** van Reclassering Nederland aan mevrouw RobAets van de psychosociale dienst van de gevangenis weten: *“als ik het goed begrijp is het advies dat hij een intramurale behandeling moet volgen (...) Helaas is dit een vrijheidsbenemende sanctie en die is niet overdraagbaar middels het kaderbesluit 947.*

De strafuitvoeringsrechtbank merkt op dat deze veroordeelde in België geweigerd werd door de residentiële instellingen voor een behandeling voor zijn seksuele problematiek omdat hij geen verblijfsrecht heeft en er daarom geen tussenkomst is van de mutualiteit.

² Wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten

De veroordeelde zal jaarlijks opnieuw voor de strafuitvoeringsrechtbank verschijnen vermits hij van zijn vrijheid benomen werd in het kader van de terbeschikkingstelling, die 10 jaar bedraagt en een einde zal nemen op 30 juni 2029. De strafuitvoeringsrechtbank heeft beslist dat zodra een antwoord op de préjudiciële vraag bekomen wordt, het verzoek tot een invrijheidstelling onder toezicht opnieuw bekeken zal worden.

Dit vonnis is gewezen door:

